

OPINIA

Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Poznania o wykonaniu budżetu miasta Poznania za 2012 rok

W dniu 2 kwietnia 2013 r. Komisja Rewizyjna otrzymała sprawozdanie Prezydenta Miasta Poznania z wykonania budżetu miasta Poznania za rok 2012, oraz informację o stanie mienia komunalnego Miasta Poznania na dzień 31 grudnia 2012 r.

Przedmiotem rozpatrzenia przez Komisję Rewizyjną były również: 1) sprawozdanie finansowe Miasta Poznania za rok 2012, 2) opinia i raport niezależnego biegłego rewidenta z badania łącznego sprawozdania finansowego Miasta Poznania za rok 2012, 3) uchwała Nr SO-0954/53/18/2013 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu wraz z informacją o stanie mienia i objaśnieniami Miasta Poznania za 2012 rok, 4) szczegółowe pisemne i ustne wyjaśnienia: Skarbnika Miasta Poznania oraz dyrektorów, zastępców dyrektorów, kierowników lub pracowników Wydziału Budżetu i Analiz, Wydziału Finansowego, Wydziału Oświaty, Biura Koordynacji Projektów, Wydziału Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych, Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa, Wydziału Kultury i Dziedzictwa, Wydziału Gospodarki Nieruchomościami, a także takich jednostek Miasta Poznania jak Zarząd Dróg Miejskich, Zarząd Transportu Miejskiego oraz w uzupełnieniu – wyjaśnienia Prezesa spółki z o.o. Infrastruktura Euro Poznań 2012.

Komisja prowadziła prace związane z przygotowaniem odpowiedniego wniosku oraz opinii na temat wykonania budżetu miasta Poznania za rok 2012 w okresie od 3 kwietnia do 19 czerwca 2013 r.

DANE OGÓLNE

Budżet Miasta Poznania na 2012 rok został przyjęty uchwałą Nr XXV/341/VI/2012 Rady Miasta Poznania z dnia 24 stycznia 2012 r. Przed zmianami planowana kwota dochodów wynosiła **2.715.666.647,00 zł**, a kwota wydatków **2.962.217.195,00 zł**. Po uwzględnieniu siedmiu zmian w ciągu roku dokonanych przez Radę Miasta Poznania i czternastu zmian dokonanych zarządzeniami przez Prezydenta Miasta Poznania, ostatecznie plan dochodów zamykał się kwotą w wysokości **2.817.923.647,00 zł** a wydatków kwotą **3.030.057.615,00 zł**.

1. Dochody

Dochody miasta ogółem w roku 2012 zostały zrealizowane w kwocie **2.753.921.108,06 zł** na poziomie **97,7% planu**. Wykonanie dochodów bieżących wyniosło **2.451.809.644,49 zł**, tj. **99,8% planu**, natomiast wykonanie dochodów majątkowych **302.111.463,57 zł**, tj. **83,7 % planu**.

2. Wydatki

Wydatki budżetu Miasta Poznania w roku 2012 zostały zrealizowane w wysokości **2.854.406.230,73 zł**, tj. na poziomie **94,2 %**. Wydatki bieżące wykonano łącznie w kwocie **2.259.810.244,31 zł**, a więc w **97,3 % planu**. Wydatki majątkowe wykonano łącznie w kwocie **594.595.986,42 zł**, co stanowiło **84,1% planu**.

3. Przychody budżetu

Miasto zrealizowało przychody budżetu w kwocie **348.715.714,31 zł**, w tym z tytułu kredytów i pożyczek w wysokości **247.908.000,00 zł**, spłaty udzielonych pożyczek **32.747.582,98 zł** i wolnych środków w wysokości **68.060.131,33 zł**.

4. Rozchody

W roku 2012 Prezydent Miasta Poznania dokonał spłaty pożyczek, kredytów i wykupu obligacji na łączną kwotę **169.160.353,72 zł** oraz udzielił pożyczek z budżetu na kwotę

29.632.288,12 zł łącznie wydatkując na wszystkie rozchody z budżetu Miasta kwotę w wysokości **198.792.641,84 zł (96,6 % planu)**.

5. Deficyt budżetowy oraz salda operacyjne

Rok budżetowy 2012 zamknął się deficytem w wysokości **100.485.122,67 zł**.

Saldo operacyjne (dochody bieżące pomniejszone o wydatki bieżące) osiągnęło wartość dodatnią i wyniosło **191.999.400,18 zł**.

Saldo operacyjne netto (dochody bieżące pomniejszone o wydatki bieżące i spłatę zadłużenia) wyniosło **22.839.046,46 zł**.

6. Ulgi wobec wierzytelności oraz należności wymagalne

Działając w oparciu o przepisy ustawy Ordynacja Podatkowa w okresie sprawozdawczym zastosowano system ulg w postaci odroczeń, rozłożenia na raty oraz umorzeń (bez ulg i zwolnień ustawowych) wobec wierzytelności i opłat na łączną wartość **5.033.330,86 zł**.

Działając na podstawie zapisów uchwały Rady Miasta Poznania Nr LXXIII/1020/V/2010 oraz Nr LXXIII/1021/V/2010 z dnia 8 czerwca 2010 r. oraz Zarządzenia Prezydenta Miasta Nr 938/2010/P z dnia 13 grudnia 2010 r. jednostki organizacyjne w zakresie należności cywilnoprawnych udzieliły ulg na łączną kwotę **17.288.767,00 zł**, (w tym umorzenia to kwota 3.095.846,00 zł, w pozostałej części należności odroczone albo rozłożono na raty).

Należności wymagalne na koniec 2012 roku wyniosły 327.419.686,56 zł co oznacza ich wzrost o 20,5% w stosunku do roku poprzedniego. W przeważającej mierze wzrost ten dotyczył należności jednostek budżetowych i zakładów budżetowych, a także należności samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

7. Zadłużenie miasta i zobowiązania wymagalne

W stosunku do roku poprzedniego zadłużenie miasta z tytułu pożyczek, kredytów oraz wyemitowanych obligacji na koniec roku 2012 zwiększyło się o 4,42 % w stosunku do roku poprzedniego i wyniosło **1.853.855.777,99 zł** (w tym, po dokonaniu wyłączeń na podstawie art. 170 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych **1.543.764.846,37 zł**).

Wskaźnik zadłużenia na koniec roku w stosunku do zrealizowanych dochodów wyniósł **67,32 %**, a po dokonaniu ustawowych wyłączeń (zgodnie z art. 170 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych) osiągnął wartość **56,06 %** (dopuszczalny wskaźnik ustawowy – 60 %).

Wskaźnik obsługi zadłużenia w stosunku do zrealizowanych dochodów wyniósł **9,58 %** a po dokonaniu ustawowych wyłączeń (zgodnie z art. 169 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych) osiągnął wartość **8,93 %** (dopuszczalny wskaźnik ustawowy – 15%).

Zobowiązania wymagalne na koniec 2012 roku wyniosły **18.687.014,23 zł**.

8. Rezerwy

W budżecie wg stanu na dzień 1.01.2012 r. rezerwy wynosiły łącznie **73.782.892,00 zł**, co stanowiło 2,49 % ogólnej kwoty wydatków budżetu, z czego rezerwa ogólna wynosiła 5.300.000,00 zł (0,18 % ogółu wydatków) a rezerwy celowe 68.482.892,00 zł (2,31 % ogółu wydatków). W budżecie wg stanu na 31.12.2012 r. nierozdysponowane rezerwy wynosiły łącznie **7.731.131,00 zł**, z czego rezerwa ogólna wynosiła **631.824,00 zł** a rezerwy celowe **7.100.307,00 zł**.

OCENY I WNIOSKI

1. Ocena przedłożonego sprawozdania z wykonania budżetu, sprawozdania finansowego oraz informacji o stanie mienia komunalnego.

1.1 Sprawozdanie z wykonania budżetu

Analizując przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu Miasta Poznania za 2012 r. Komisja stwierdziła, że odpowiada ono ustawowym wymogom szczegółowości tj. przedstawiono je w szczególowości nie mniejszej niż w uchwale budżetowej.

Komisja zwraca jednak uwagę kolejny rok z rzędu, że opisowa część sprawozdania z wykonania budżetu winna dawać możliwość pełnej oceny przyczyn niewykonania poszczególnych pozycji budżetowych. W szeregu pozycji w ogóle nie wyjaśniono przyczyn ich niewykonania ograniczając się do stwierdzenia, że "środki niewykorzystane w 2012 roku

zwiększyły plan zadania w 2013 r.". Przyczyny te były ustalane przez komisję dopiero w trakcie obrad nad sprawozdaniem, w toku pytań zadawanych dyrektorom poszczególnych jednostek.

Komisja oczekuje, że w przyszłości sprawozdanie będzie zawierało wyjaśnienia w zakresie przyczyn narastających zaległości w poszczególnych tytułach dochodowych.

1.2 Sprawozdanie finansowe

Komisja pozytywnie opiniuje w sensie formalno-księgowym sprawozdanie finansowe po zapoznaniu się z opinią biegłego rewidenta oraz wysłuchaniu jego wyjaśnień i odpowiedzi na pytania członków Komisji.

1.3 Informacja o stanie mienia komunalnego

Komisja pozytywnie opiniuje również w sensie formalno-księgowym przedłożoną informację o stanie mienia komunalnego.

2. Ocena wykonania budżetu

2.1 Dochody

Komisja stwierdza, że choć poziom realizacji dochodów - w stosunku do lat ubiegłych - poprawił się w ujęciu procentowym jak i kwotowym, to jednak cały czas, szczególnie w zakresie dochodów majątkowych, pozostaje na niesatysfakcjonującym poziomie.

Należy w tym miejscu zwrócić uwagę na takie tytuły jak sprzedaż działek pod inwestycje (23,5% planu) czy sprzedaż mieszkań i lokali użytkowych w trybie przetargowym (16,4% planu). Komisja uzyskała wyjaśnienie, że sytuacja ta spowodowana ogólną sytuacją gospodarczą jest niezależna od Prezydenta, oczekuje jednak w tej materii intensyfikacji działań.

Szczególnie niepokojącym aspektem jest kwestia narastających zaległości w wielu tytułach dochodowych, z którymi jednostki organizacyjne miasta nie potrafią sobie skutecznie poradzić. Należy wskazać, że w stosunku do stanu na koniec roku 2011 należności wymagalne wzrosły o 20,5 % i wyniosły 327.419.686,56 zł.

W zakresie podatku od nieruchomości zaległości wzrosły o 20,1%, podatku rolnego o 91,9%, podatku leśnego o 16,1%, podatku od czynności cywilnoprawnych o 26,2%. Zwrócić należy również uwagę na brak adekwatnej reakcji na narastający problem braku skutecznej windykacji opłat dodatkowych nakładanych na pasażerów za jazdę bez biletu komunikacją miejską przez Zarząd Transportu Miejskiego, gdzie poziom zaległości urósł do krytycznej kwoty ponad 51 mln złotych (wzrost o 37,2% w stosunku do 2011 r.).

Nie podjęto również działań eliminujących nadużycia związane z korzystaniem ze Strefy Płatnego Parkowania, co sprawiło, że mimo rozszerzenie godzin obowiązywania SPP ten tytuł dochodowy został zrealizowany jedynie w 80,5%, a windykacja należności z tego tytułu jedynie w 62,1%.

Skokowy wzrost należności (ponad 10-krotny) zanotowały również samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej z tytułu niezapłaconych przez Narodowy Fundusz Zdrowia należności za wykonane usługi.

Należy również zwrócić uwagę na dużą kwotę udzielonych ulg w zakresie należności cywilnoprawnych (17.288.767 zł), z czego ponad 3 mln to kwota stanowiąca umorzenia (wzrost o ponad 1 mln w stosunku do roku 2011).

2.2 Wydatki bieżące

Komisja zwraca uwagę, że pomimo deklaracji Prezydenta w zakresie wdrożenia programu oszczędnościowego mającego za cel ograniczenie wzrostu wydatków bieżących, nie osiągnięto założonego celu. W sensie formalnym nie przekroczono planu wydatkowego (97,29% planu), Jednak w stosunku do roku 2011 wydatki bieżące wzrosły o ponad 140 mln czyli niemal 7%.

Ponieważ jednak Rada Miasta Poznania wyraziła zgodę na zwiększenie planu wydatków bieżących a Prezydent nie przekroczył planu wydatkowego, z zastrzeżeniami wskazanymi powyżej Komisja pozytywnie opiniuje stopień realizacji wydatków bieżących.

2.3 Stopień zadłużenia

Komisja kolejny rok z rzędu wyraża zaniepokojenie wysokim stopniem zadłużenia Miasta (56,06% po dokonaniu ustawowych wyłączeń).

Wskaźnik ten został wprowadzicie ograniczony (o nieco ponad 2%), jednak było to możliwe tylko dzięki drastycznemu obniżeniu zaangażowania inwestycyjnego (o jedną trzecią) w stosunku do roku poprzedniego, co znalazło jednak akceptację Rady Miasta Poznania w uchwalonej Wieloletniej Prognozie Finansowej.

Komisja wnioskuję o stabilizację stopnia wydatków bieżących, podjęcie działań zmierzających do zwiększenia dochodów oraz skuteczniejszą windykację należności.

2.4 Konkluzja

Po dokonaniu całościowej oceny wykonania budżetu miasta za rok 2012, Komisja Rewizyjna pozytywnie opiniuje wykonanie budżetu i wnioskuję o udzielenie absolutorium Prezydentowi Miasta Poznania za rok 2012 r.

Przewodniczący

Komisji Rewizyjnej RMP

Szymon Szynkowski vel Sęk

